

Краткий агрометеорологический обзор за 1-ю декаду июля 2021 года

В первой декаде июля на юге и юго-востоке республики в районах возделывания озимой пшеницы были в основном хорошие метеорологические условия для налива и полной спелости зерна, выпавшие осадки несколько сдерживали проведение уборки урожая в Алматинской, Жамбылской и Туркестанской областях.

У озимой пшеницы была отмечена фаза «молочная спелость» - «полная спелость», повсеместно приступили к уборочным работам.

За декаду в северной половине республики отмечалась жаркая с осадками погода, хорошие условия увлажнения в связи с выпадением осадков выше нормы наблюдались в основных зерносеющих областях, кроме Костанайской области, где осадки выпали ниже нормы. Продолжается обработка посевов против сорняков гербицидами. В южных областях метеорологические условия в целом были благоприятны для полной спелости зерна и начала проведения уборочных работ.

В северных областях на наблюдаемых участках состояние яровой пшеницы хорошее и удовлетворительное, фаза развития «стеблевание» - «колошение», на отдельных участках – «цветение». Высота пшеницы достигает 22-62 см., на поздних посевах до 20 см. Среднее число стеблей на 1 кв. м. насчитывалось от 150 до 648 шт., стеблей с колосом от 136 до 624 шт., число колосков в колосе пшеницы составляет 7-17 шт., из них недоразвитых до 4 шт. На наблюдаемых участках вокруг станций Благовещенка Северо-Казахстанской области приступили к обработке ядохимикатами посевов пшеницы.

Состояние ярового ячменя в основном хорошее и удовлетворительное. Высота ячменя достигает до 50 см., число стеблей на 1 кв. м. насчитывалось от 187 до 383 шт., число стеблей с колосом от 145 до 344 шт. Среднее число колосков в колосе пшеницы составляет 7-17 шт., из них недоразвитых до 4 шт.

Фаза развития «стеблевание» - «молочная спелость», сорняки встречаются часто, но не угнетают заметно культурные растения.

В центре и на востоке страны состояние яровой пшеницы в основном отличное и хорошее, на отдельных участках удовлетворительное. Фаза развития «стеблевание» - «цветение», на ранних посевах – «молочная спелость», сорняки встречаются часто. Высота растений достигает 25-77 см., на поздних посевах до 22 см. Среднее число стеблей пшеницы на 1 кв. м. насчитывалось от 238 до 507 шт. стеблей с колосом на 1 кв. м. от 226 до 501 шт., число колосков в колосе пшеницы составляет до 17 шт., из них недоразвитых до 2 шт. В окрестности станций Есиль Осакаровского района Карагандинской области приступили к обработке посевов пшеницы регулятором роста.

Состояние посевов ячменя отличное и хорошее, отмечена фаза «появление нижнего стеблевого узла» и «колошение». Высота ячменя достигает 25-50 см.

В западных областях состояние яровой пшеницы в основном удовлетворительное, на отдельных участках хорошее, посевы вокруг станций Родниковка Актюбинской области плохие, повсеместно отмечается появление сорняков. Фаза развития «колошение» - «молочная спелость», на ранних посевах – «восковая спелость», высота растений 22-71 см. Среднее число стеблей с колосом достигает от 144 до 493 шт., число колосков в колосе пшеницы 9-17 шт., из них недоразвитых до 4 шт. Среднее количество зерен в колосе пшеницы составляет 15-18 шт.

Состояние посевов ячменя хорошее, отмечена фаза «молочная спелость», высота растений достигает 24-57 см. Среднее число стеблей с колосом достигает от 239 до 267 шт., число колосков в колосе пшеницы 15 шт., из них недоразвитых до 4 шт.

В Алматинской области состояние яровой пшеницы повсеместно хорошее, отмечена фаза «появление нижнего стеблевого узла» и «восковая спелость». Высота растений достигает до 75 см, сорняки заметны вблизи, издали их не видно. Среднее число стеблей с колосом достигает от 402 до 452 шт., число колосков в колосе пшеницы 14-15 шт., из них недоразвитых до 2 шт. Среднее количество зерен в колосе пшеницы 18 шт., щуплых 10 %. Влажность зерна пшеницы 18 %.

На юге и юго-востоке состояние ярового ячменя в основном хорошее, в Жамбылской области удовлетворительное, продолжаются уборочные работы.

Состояние теплолюбивых культур (кукуруза на зерно, рис, сахарная свекла, соя) в основном отличное и хорошее, продолжаются подпитывающие поливы.

На наблюдаемых участках в Западно-Казахстанской области состояние сафлора в основном хорошее, местами удовлетворительное. Высота достигает 38-50 см., сорняки встречаются часто. Фаза развития «цветение».

В Восточно-Казахстанской и Павлодарской областях подсолнечника отмечена фаза «появление соцветий» и «цветение», состояние растений повсеместно хорошее. Высота растений достигает от 42 до 138 см., на поздних посевах до 25 см.

На наблюдаемых участках в Северо-Казахстанской и Костанайской областях состояние льна масличного хорошее и удовлетворительное. Фаза развития «рост стебля» - «зеленая спелость». Высота растений достигает 20-33 см., число стеблей на 1 кв. м. насчитывалось от 165 до 441 шт.

В Алматинской, Карагандинской, Северо-Казахстанской и Костанайской областях у картофеля отмечена фаза «появление боковых побегов» и «цветение», состояние растений отличное и хорошее. Приступили к окучиванию, обработке сорняков гербицидами, ручной прорывке, рыхлению посадок картофеля, вегетационному поливу и обработке ядохимикатами. Высота ботвы достигает от 40 до 63 см., на поздних посадках до 30 см.

В садах с плодовыми культурами (яблоня, груша) на юге и юго-востоке страны отмечается в основном фаза развития: формирование плодов, у вишни и малины – сбор урожая, состояние культур повсеместно хорошее.

В южных регионах республики повсеместно на посевах многолетних трав (люцерна, клевер) наблюдается фаза «цветение после 1-го укоса», на отдельных участках «отрастание после 1 и 2 - го укоса», продолжаются вегетационные поливы.

В Теректинском районе Западно-Казахстанской области состояние трав клевера хорошее, отмечена фаза «созревание семян». Средняя высота растений достигает 32 см.

В Карагандинской и Павлодарской областях на наблюдаемых участках состояние трав житняка в основном хорошее и удовлетворительное, в окрестности агропоста Андриановка Павлодарской области плохое, где отмечается стравливание трав скотом. Фаза развития «цветение» - «созревание семян». Высота трав житняка достигает от 12 до 40 см.

В первой декаде июля в животноводческих районах республики отмечалась жаркая погода, значения аномалии температуры воздуха колебались от плюс 2°С до плюс 6° С.

На преобладающей территории прошли осадки, не было осадков в Кызылординской области.

Выпас животных проводился на всей территории пастбищного животноводства. Продолжается подкармливание маточного поголовья и молодняка, подвоз кормов и ветеринарные мероприятия.

Состояние травостоя хорошее и удовлетворительное, пастбища были умеренно и слабо стравлены. В течении прошедшей декады на всей территории пастбищного животноводства отмечалось сухое состояние дернины.

Оптимальные условия увлажнения почвы в первой декаде июля сложились в северной части Западно-Казахстанской и Карагандинской областей, в отдельных районах Костанайской и Северо-Казахстанской областях, а также в предгорных и горных районах юга и юга-востока страны, на остальной территории республики влагозапасы почвы от удовлетворительного до недостаточного.

**2021 жылдың шілде айының 1-ші онкүндігіне
қысқаша агрометеорологиялық шолу**

Шілденің бірінші онкүндігінде республиканың оңтүстік және оңтүстік-шығысының күздік бидай егілетін аудандарында дәннің толысуына және толық пісуіне көбінесе жақсы метеорологиялық жағдайлар болған, Алматы, Жамбыл және Түркістан облыстарында жауған жауын-шашын егін жинау жұмыстарының жүргізілуін біршама тежеген. Күздік бидайда «сүттік пісу» - «толық пісу» кезеңдері байқалды, барлық жерде егін жинау жұмыстары басталды.

Онкүндікте республиканың солтүстік жартысында жауын-шашынды ыстық ауа райы байқалды, жауын-шашынның нормадан жоғары түсуіне байланысты ылғалданудың жақсы жағдайлары, жауын-шашын нормадан төмен болған Қостанай облысынан басқа дәнді дақылдар егілетін аймақтарда байқалды. Арамшөптерді гербицидтермен емдеу жалғасуда. Оңтүстік облыстарда жалпы метеорологиялық жағдайлар астықтың толық пісіп-жетілуіне және егін жинау жұмыстарының басталуына қолайлы болды.

Солтүстік облыстардың бақылау учаскелерінде жаздық бидайдың жағдайы жақсы және қанағаттанарлық, даму кезеңі «сабақтану» – «масақтану», жеке учаскелерде – «гүлдену». Бидайдың биіктігі 22-62 см жетеді, кеш егілген егістерде 20 см дейін, сабақтарының орташа саны 1 шаршы метрде 150-ден 648 данаға дейін, масақтары 136-дан 624 данаға дейін, бидай масағындағы масақтардың саны 7-17 дананы құрайды, оның ішінде дамымағаны 4 данаға дейін.

Көктемгі арпаның жағдайы көбінесе жақсы және қанағаттанарлық. Арпаның биіктігі 50 см дейін жетеді, сабақтарының саны 1 шаршы метрде 187-ден 383 данаға дейін жетеді, сабақтары бар масақтардың саны 145-тен 344 данаға дейін. Бидай масағындағы масақтардың орташа саны 7-17 дана, оның ішінде дамымағаны 4 данаға дейін.

Даму кезеңі «сабақтану» - «сүттік пісу», арам шөптер жиі кездеседі, бірақ дәнді дақылдарға айтарлықтай кедергі келтірмейді.

Еліміздің орталығында және шығысында жаздық бидайдың жағдайы көбінесе жақсы және өте жақсы, кейбір учаскелерде қанағаттанарлық. Даму фазасы «сабақтану» - «гүлдеу», ерте егілген егістерде – «сүттік пісу», арам шөптер жиі кездеседі. Өсімдіктердің биіктігі 25-77 см жетеді, кеш егілген егістерде 22 см дейін. 1 шаршы метрде бидай сабағының орташа саны 238-ден 507 дейін есептелген, масақ сабағымен 1 шаршы метрде 226-дан 501 данаға дейін, бидай масағындағы масақтардың орташа саны 17 дананы құрайды, оның ішінде дамымағаны 2 данаға дейін.

Қарағанды облысының Осакаров ауданы Есіл станциясының маңайында өсу реттегішімен бидай егістігін өңдеуге кіріскен.

Арпа дақылдарының жағдайы өте жақсы және жақсы, «төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» және «масақтану» кезеңі байқалды. Арпаның биіктігі 25-50 см жетеді.

Батыс облыстарда жаздық бидайдың жағдайы көбінесе қанағаттанарлық, жеке учаскелерде жақсы, Ақтөбе облысының Родниковка

станциясының айналасындағы егістіктерде нашар, барлық жерде арамшөптердің пайда болуы байқалады. Даму фазасы «масақтану» – «сүттік пісу», ерте егілген егістіктерде – «балауыздың пісу», өсімдіктердің биіктігі 22-71 см. Масағы бар сабақтарының орташа саны 144-тен 493 данаға дейін жетеді, бидай масағындағы масақтардың саны 9-17 данаға дейін жетеді, оның ішінде 4 данаға дейін дамымаған.

Арпа дақылдарының жағдайы жақсы, «сүттік пісу» кезеңі байқалды, өсімдіктердің биіктігі 24-57 см жетеді, масақтары бар сабақтардың орташа саны 239-дан 267 данаға дейін жетеді, бидай масағындағы масақтардың саны 15 дана, оның ішінде дамымағаны 4 данаға дейін.

Алматы облысында жаздық бидайдың жай-күйі барлық жерде жақсы, «төменгі сабақ түйінінің пайда болуы» және «балауыздың пісу» фазасы байқалды. Өсімдіктердің биіктігі 75 см дейін жетеді, арамшөптер жақын жерде байқалады, алыстан көрінбейді. Сабағы бар масақтардың орташа саны 402-ден 452 данаға дейін жетеді, бидай масағындағы масақтардың саны 14-15 дана, оның ішінде дамымағаны 2 данаға дейін. Бидай дәнінің ылғалдылығы 18%.

Оңтүстік және оңтүстік-шығыста жаздық арпаның жағдайы жақсы, Жамбыл облысында қанағаттанарлық, егін жинау жұмыстары жалғасуда.

Жылуды сүйгіш дақылдардың жағдайы (жүгері, күріш, қант қызылшасы, соя) өте жақсы және жақсы, суару жалғасуда.

Батыс Қазақстан облысындағы бақылау учаскелерінде сафлордың жағдайы көбінесе жақсы, кей жерлерде қанағаттанарлық. Биіктігі 38-50 см жетеді, арамшөптер жиі кездеседі. Даму кезеңі «гүлдену».

Шығыс Қазақстан және Павлодар облыстарында күнбағыста «гүл шоғырларының пайда болуы» және «гүлдену» кезеңдері аталып өтті, өсімдіктердің жағдайы барлық жерде жақсы. Биіктігі 42-ден 138 см-ге дейін, кеш егілген егістерде 25 см дейін жетеді.

Солтүстік Қазақстан және Қостанай облыстарындағы бақылау учаскелерінде майлы зығырдың жағдайы жақсы және қанағаттанарлық. Даму кезеңі «сабақтың өсуі» - «жасыл пісуі». Өсімдіктердің биіктігі 20-33 см жетеді, сабақтарының саны 1 шаршы метрде 165-тен 441 данаға дейін жетеді.

Алматы, Қарағанды, Солтүстік Қазақстан және Қостанай облыстарында картопта "бүйір сабағының пайда болуы" және "гүлдену" фазасы байқалды, өсімдіктердің жағдайы өте жақсы және жақсы. Олар түптеуге, арамшөптерді гербицидтермен емдеуге, қолмен сындыруға, картоп екпелерін босатуға, өсімдіктерді суаруға және пестицидтермен өңдеуге кіріскен. Пәлектердің биіктігі 40-тан 63 см дейін, кеш отырғызылған егістерде 30 см дейін жетеді.

Еліміздің оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында жеміс дақылдары бақтарында (алма, алмұрт) дамудың негізгі кезеңі байқалады: жемістердің қалыптасуы, шиі мен таңқурайда – егін жинау, дақылдардың жағдайы барлық жерде жақсы.

Республиканың оңтүстік өңірлерінде барлық жерде көпжылдық шөптер (жоңышқа, беде) егістіктерінде «1-ші шабудан кейін гүлдеу» фазасы, жеке учаскелерде «1-ші және 2-ші шабудан кейін қайта өсу» байқалады, вегетациялық суару жалғасуда.

Батыс Қазақстан облысының Теректі ауданында жоңышқа шөптерінің жағдайы жақсы, «тұқымның пісу» кезеңі атап өтілді. Өсімдіктердің орташа биіктігі 32 см жетеді.

Қарағанды және Павлодар облыстарында бақыланатын учаскелерде еркекшөп шөптерінің жағдайы көбінесе жақсы және қанағаттанарлық, Павлодар облысының Андриановка агропостының маңайында шөптердің малмен тапталуы байқалатын жерлерде нашар. Даму кезеңі «гүлдену» - «тұқымның пісуі». Шөптің биіктігі 12-ден 40 см дейін жетеді.

Шілде айының бірінші онкүндігінде республиканың мал шаруашылығы аудандарында ыстық ауа райы байқалды, ауа температурасының мәні плюс 2°С плюс 6°С дейін ауытқыған.

Басым аймақтарда жауын-шашын болған, Қызылорда облысында жауын-шашын болмаған.

Мал жаю мал шаруашылығының барлық аумағында жүргізілді. Аналық мал мен жас жануарларды тамақтандыру, жемшөп жеткізу және ветеринарлық шаралар жалғасуда.

Шөптердің жағдайы жақсы және қанағаттанарлық, жайылымдар орташа және нашар тапталған. Өткен онкүндік ішінде жайылымдық мал шаруашылығының барлық аумағында шымның құрғақ жағдайы байқалған.

Шілденің бірінші онкүндігінде топырақтың оңтайлы ылғалдануы Батыс Қазақстан және Қарағанды облыстарының солтүстік бөлігінде, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстарының жеке аудандарында, сондай-ақ елдің оңтүстігі мен оңтүстігі-шығысының тау бөктері мен таулы аудандарында, республиканың қалған аумағында топырақтың ылғал қоры қанағаттанарлықтан жеткіліксізге дейін қалыптасқан.